

ශ්‍රී ලංකාවේ මානව හිමිකම් පිලිබඳ එක්සත් ජනපදයේ හඬ නැලීම නිවු කරයි

ඩබ්ලිව්.ඒ. සුනිල් විසිනි
2013 දෙසැම්බර් 21

ඵ ලඹෙන මාර්තු මාසයේ පැවැත්වෙන එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිලයට ඉදිරිපත් කෙරෙන එහි වාර්තාව ගැන විවේචනාත්මක තවත් යෝජනාවක් ඉදිරිපත් කිරීම පිලිබඳව සාකච්ඡාවන් සිදුවෙමින් පවතින තතු තුළ ඔබාමා ආන්ඩුව විසින් "මානව හිමිකම්" පාදක කර ගෙන ශ්‍රී ලංකාව මත යොදන පීඩනය තීව්‍ර කරමින් තිබේ. කොලඹ ආන්ඩුව බටහිර රටවල් සමග වඩාත් දැඩිව පෙල ගස්වා ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ යුද අපරාධ සහ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය කිරීම පිලිබඳව සෝදිසි කිරීමේ තර්ජනය එක්සත් ජනපදය හා එහි සගයන් විසින් උපයෝගී කරගනිමින් සිටියි.

එක්සත් ජනපදය එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිලය මගින් ශ්‍රී ලංකාව ගැන යෝජනා දෙකක් දැනටමත් ඉදිරිපත් කර තිබේ. බෙදුම්වාදී දෙමළ ඊලම් විමුක්ති කොටි සංවිධානයේ මිලිටරි පරාජයෙන් 2009 කෙලවර වූ දිවයිනේ දිග්ගැස්සුන යුද්ධයේ ප්‍රතිවිපාක සොයා බැලීමට පත් කළ උගත් පාඩම් හා සංහිදියා (එල්එල්ආර්සී) කොමිසමේ නිර්දේශයන් ක්‍රියාවට දමන ලෙස මාර්තු මාසයේ සම්මත කළ යෝජනාව මගින් කොලඹ ආන්ඩුවෙන් ඉල්ලා සිටියේ ය.

ශ්‍රී ලංකා ආන්ඩුව සහ මිලිටරිය සිදුකළ යුද අපරාධවලට සුදුහුනු ගැමේ රැවටිල්ලක් වූ එල්එල්ආර්සී වාර්තාව තවමත් ක්‍රියාවට දමා නැති සීමිත යෝජනා ඉදිරිපත් කලේ ය. බහුතරය සිවිල් වැසියන් වූ 40,000 ජනයා යුද්ධයේ අවසන් සතිවල දී මියගිය බව එක්සත් ජාතීන්ගේ අධ්‍යයනයකින් තක්සේරු කර ඇත.

රට තුළ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය වීම ගැන පරීක්ෂා කිරීම සඳහා අවශ්‍ය නිසි පියවර ගන්නා ලෙස ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂගෙන් සහ ඔහුගේ ආන්ඩුවෙන් ඉල්ලා සිටින ප්‍රකාශ පසුගිය දින කිහිපය තුළ දී එක්සත් ජනපද සහකාර රාජ්‍ය ලේකම් නිශා බිස්වාල් සහ රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ නියෝජ්‍ය ප්‍රකාශිකා මාරි හාග් විසින් නිකුත් කරනු ලැබ ඇත.

"මේ සම්බන්ධයෙන් නිසි ප්‍රගතියක් නැතිනම්" ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාවගේ ඉවසීම "වියැකී යාමට" පටන් ගනු ඇතැයි බිස්වාල් දෙසැම්බර් 4 ඇඟවූයේය. මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය වීම ගැන වගවීම සහ නීතියේ පාලනය බාදනය වීම, ආගමික සුලුතරයන්ට එරෙහි ප්‍රචන්ඩත්වය හා මාධ්‍ය නිදහසට බාධා පැමිණවීම ගැන සැලකිලිමත්වීම දිගටම පවත්වාගෙන යන බව ඉන් දින දෙකකට පසු හාග් ප්‍රකාශ කලා ය.

එක්සත් ජනපද විදේශ සම්බන්ධතා කාර්ය මන්ඩල සාමාජික ඩේමියන් මර්ෆි පසුගිය සතියේ ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණියේ ය. සන්චේ ටයිම්ස් වාර්තාවට අනුව එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය සඳහා නව යෝජනාවක් සැකසීම සම්බන්ධව ඔහු සහ ඇමරිකානු නිලධාරීන් ආන්ඩුවේ නිලධාරීන් සහ දෙමළ නායකයන් සමග පුළුල් පරාසයක සාකච්ඡා පැවත් වූයේ ය.

මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය කිරීම පිලිබඳව තමන්ගේම ස්වාධීන හා විශ්වසනීය පරීක්ෂනයක් කිරීමට ශ්‍රී ලංකා ආන්ඩුව අසමත් වුවහොත් එක්සත් ජාතීන්ගේ නව යෝජනාවක් සඳහා එක්සත් රාජධානියන් පීඩනය යෙදීමේ හැකියාව ඇති බවට බ්‍රිතාන්‍ය විදේශ හා පොදුරාජ්‍ය මන්ඩල කාර්යාලයේ ඇමති හියුගෝ සුවිටේ මේ සතියේ සඳහන් කලේ ය. එල්එල්ආර්සී යෝජනා සම්පූර්නයෙන් ක්‍රියාවට දැමීමට අසමත් වුවහොත් එක්සත් ජාතීන්ගේ පූර්න පරීක්ෂනයක් පවත්වන බවට තර්ජනය කරන යෝජනාවක් පසුගිය සතියේ යුරෝපීය පාර්ලිමේන්තුව සම්මත කලේ ය.

ලංකාව සම්බන්ධ ජපාන විශේෂ නියෝජිත යසුසි අකාෂි පසුගිය සිකුරාදා (13) සිය සංචාරය නිමාකලේ එල්එල්ආර්සී නිර්දේශ ක්‍රියාවට දැමීම සම්බන්ධව ආන්ඩුවේ ප්‍රමාදය ගැන ජාත්‍යන්තර උත්සුකයන් පවතින බවට මාධ්‍යවලට ප්‍රකාශයක් කරමිනි. "කොමිෂන් පත් කිරීමට ශ්‍රී ලංකා ආන්ඩුව බොහෝ කාලයක් ගැනීම හා කිසිදු ක්‍රියා මාර්ගයක් නො ගෙන පසුව ඒවා හමස් පෙට්ටියට දැමීම ගැන මතයක් ඇත" යි ඔහු කීවේ ය. "ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාවට" ඇහුම්කන්දීම සමීප සහයෝගීතාවය සඳහා "පූර්ව කොන්දේසියක්" බවට අකාශි අනතුරු ඇඟ වී ය.

එල්ටීටීඊයට එරෙහි රාජපක්ෂ ආන්ඩුවේ යුද්ධයට සහයෝගය දුන් සහ අන්තිම සති කිහිපය දක්වා ම එහි යුද අපරාධ වසන් කල එක්සත් ජනපදය සහ එහි සගයන්ගේ “මානව හිමිකම්” පිලිබඳ උද්ඝෝෂනය මුලුමනින් ම කුහකය. ඇෆ්ගනිස්තානය, ඉරාකය, ලිබියාව සහ සිරියාව තුළ නීතිවිරෝධී හා කොල්ලකාරී යුද්ධ යුක්තිසහගත කිරීම සඳහා එක්සත් ජනපදය “මානව හිමිකම්” ගසා කා ඇති ලෙස ම ශ්‍රී ලංකාව තුළ අධිරාජ්‍යවාදී වුවමනාවන් ලුහුබැඳීමට ද එම ව්‍යාජ බැනරය ම යොදා ගනු ලබයි.

වොෂින්ටනය ශ්‍රී ලංකාව කෙරෙහි යොමුවෙමින් සිටින්නේ කලාපය තුළ චීනයේ බලපෑමට වලකැපීම සහ චීනයට එරෙහි මිලිටරි වටලුමක් ඉලක්ක කර ගත් ඔබ්‍රාමාගේ “ආසියාවට හැරීමේ” කොටසක් ලෙස ය. එක්සත් ජනපදය ශ්‍රී ලංකා මිලිටරියේ දුෂ්ට ක්‍රියාවන් ගැන ඇඟිල්ල දිගුකිරීමට පටන් ගත්තේ යුද්ධය අවසන් වෙමින් තිබිය දී පමණි. එය ඇත්ත වසයෙන් ම සැලකිලිමත් වන්නේ යුද්ධය කාලපරිච්චේදයේ රාජපක්ෂ ආන්ඩුවට මිලිටරි හා මූල්‍ය ආධාර සැපයීම මගින් චීනය කොලඹ ආන්ඩුව මත එහි ග්‍රහනය ශක්තිමත් කරගෙන තිබීම කෙරෙහි ය.

පසුගිය මාසයේ “ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධයෙන් ඊලඟට කුමක් ද - ප්‍රගතිය ද ආපස්සට යාම ද - සහ එක්සත් ජනපද ශ්‍රී ලංකා සම්බන්ධතා?” මැයෙන් සාකච්චා සභාවක් පැවැත් වූ වාර්ගික හා ආගමික නිදහස පිලිබඳ එක්සත් ජනපද කොන්ග්‍රස් කන්ඩායම ද්විපාර්ශවීය මූලිකත්වයක් ගෙන ඇත. ශ්‍රී ලංකාවේ සහ මාලදිවයිනේ නිටපු ඇමරිකානු තානාපති ඇෂ්ලි විල්ස්, දක්ෂිණාංශික බුද්ධි මන්ඩලයක් වූ හෙරිටේජ් ෆවුන්ඩේෂන් සංවිධානයේ ලීසා කර්ටිස් සාකච්චා සභාවට ඇතුළත් වූහ.

සාකච්චා සභාවට ආරාධනය කරමින් යැවූ ලිපිය තුළ “වාර්ගික හා ආගමික සුලභතාවයට සලකන ආකාරය ගැන දිගට ම සැලකිලිමත් වන බව” සටහන් කර තිබූ නමුත් අවධානය යොමු කර තිබුනේ “ශ්‍රී ලංකාව තුළ ස්ථාවරත්වයට වලකැපීමට තර්ජනය කරන අසහනකාරී දේශපාලන ප්‍රවණතා පිලිබඳ පුලුල් සන්දර්භයක් මෙන් ම සමවබෝධී, ප්‍රගතිශීලී එක්සත් ජනපද-ශ්‍රී ලංකා හවුලක්” කෙරෙහි ය.

රොයිටර් වාර්තාකල ආකාරයට 2009 සිට ශ්‍රී ලංකා-එක්සත් ජනපද සම්බන්ධතා “පහතට හැරුනු සර්පිලාකාර” හැඩයක් ගෙන ඇති හෙයින් එම ප්‍රවණතාවය ආපසු හැරවීම සඳහා “කැරට් අලය සහ කෙටිවේ” සංයෝජනයක් භාවිතා කරන ලෙස කර්ටිස් එක්සත් ජනපදයෙන් ඉල්ලා සිටියා ය. විශේෂයෙන් ම දිවයින සාගරයෙහි මූලෝපායාත්මක තැනක පිහිටා තිබීම හා චීනය විසින් වඩ වඩා පෙම් බැඳීම නිසා ශ්‍රී ලංකාව ගැන සැලකිලිමත් වීමේ වැදගත් මූලෝපායාත්මක හේතු ඇත” යි ඇය ලිවී ය.

ශ්‍රී ලංකාවේ යුද්ධය අවසන් වී යන්නම් මාස කිහිපයක් ගත වූ තැන, 2009 දෙසැම්බර් මාසයේ නිකුත් කල ලියවිල්ලක එම පනිවුඩය ම සටහන් කර තිබුණි. එවකට සෙනෙට් සභාවේ විදේශ සම්බන්ධතා කමිටුවේ සභාපති වූ රාජ්‍ය ලේකම් ජෝන් කෙරී දිවයින තුළ එක්සත් ජනපදයේ උත්සුකතාවයන් පිලිබඳ විමර්ශන ලේඛනයක සමකතාත්වය දැරුවේ ය. කොලඹ ආන්ඩුව මත චීනයේ වැඩෙන ආනුභාවය හා ඉන්දියානු සාගරයේ වැදගත් මුහුදු මාර්ග ආසන්නයේ දිවයින පිහිටා තිබීමේ මූලෝපායාත්මක වැදගත්කම ගැන සඳහන් කිරීමෙන් පසුව ලේඛනය අවසන් කෙරුනේ “එක්සත් ජනපදයට ශ්‍රී ලංකාව අහිමි කර ගත නොහැකි” බව සඳහන් කරමින් හා එය ස්ථිරසාර ලෙස එක්සත් ජනපද කක්ෂය තුළට ගෙන ඒමට යෝජනා කරමිනි.

එක්සත් ජනපද “මානව හිමිකම්” උද්ඝෝෂනයට එරෙහිව චීනය දිගට ම ශ්‍රී ලංකාවට සහයෝගය දී ඇත. චීනය “ස්වාධීනත්වය, ස්වෛරීභාවය සහ භෞමික ඒකාබද්ධතාවය ආරක්ෂා කර ගැනීමේ ශ්‍රී ලංකා ආන්ඩුවේ උත්සාහයට සහයෝගය දෙන” බවට කොලඹ චීන තානාපති කාර්යාලය මැත දී ප්‍රකාශයක් නිකුත් කලේ ය. “ප්‍රශ්නය සංකීර්ණ විය හැකි පියවර ගන්නවා වෙනුවට ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව” මානව හිමිකම් පිලිබඳ ගැටලුවලට අමන්ත්‍රනය කිරීමේ දී ශ්‍රී ලංකාවට තමන්ගේ ම මාචතක් තෝරා ගැනීමට ඉඩ යුතු බව එහි වැඩි දුරටත් සඳහන් විය.

පසුගිය සිව් වසර තුළ රාජපක්ෂ ආන්ඩුව ඩොලර් බිලියන හතරක ව්‍යාපෘතීන් චීන සමාගම්වලට පවරා ඇත. චීනයෙන් ඩොලර් බිලියන 1.3 සහිත බිලියන 2 ක් වටිනා ආයෝජනවලට මෙම වසර අවසන් වීමට පෙර ආන්ඩුව අත්සන් කරන බව ආයෝජන ප්‍රවර්ධන අමාත්‍ය ලක්ෂ්මන් අබේවර්ධන පසුගිය මාසයේ ප්‍රකාශ කලේ ය.

“රට යායුතු දිසාව තීරනය කිරීමේ හැකියාව ඇත්තේ හා තීන්දු කල යුත්තේ ශ්‍රී ලංකාව විසින් මිස වෙනත් රටක් නොවේ. තර්ජන හා බිය ගැන්වීම් තිබුණත් කිසියම් ම ආකාරයකින් එම වගකීම වෙනත් රටකට පැවරීමට ආන්ඩුව සූදානම් නැති” බව ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශ ඇමති පසුගිය සතියේ පාර්ලිමේන්තුවේ දී ප්‍රකාශ කලේ ය.

කෙසේවුව ද චීනයට එරෙහි “හැරීමේ” එහි ආක්‍රමනශීලී පිලිවෙත සමග පෙලගස්වා ගැනීමේ සඳහා ආසියාව පුරා රටවල් මත යොදන පීඩනය ඔබ්‍රාමා ආන්ඩුව විසින් තීව්‍ර කරන තතු තුළ රාජපක්ෂ ආන්ඩුවේ උපාමාරු දැමීමේ ඉඩකඩ වඩ වඩා පටු වී තිබේ. තමන් වොෂින්ටනයේ මූලෝපායාත්මක ඉල්ලීම්වලට අවනත නොවූනොත් රාජපක්ෂ සහ සෙසු දේශපාලන සහ මිලිටරි නායකයන් යුද අපරාධ නඩුවල ඉලක්කයන් බවට පත් වීමේ ඉහත තර්ජනයට ශ්‍රී ලංකාව මුහුණ දෙයි.